

Minu Tallinn

RAHVARINDE MUUSEUMIL KÜLAS KLARA HALLIK

6. detsembril kell 15 kutsub Rahvarinde muuseum kohtuma endise ajaloolase, poliitoloogi ja poliitiku Klara Hallikuga, kes oli 1992. a Tiit Vähi üleminekuajavalitsuse rahvussuhete minister. Tegu on harukordse võimalusega kuulata üht ajastu säravaimat tähte. Vt lisaks www.facebook.com/rr-museum

Loe Pealinn ka veebis: www.pealinn.ee

Pirita spordikeskus avab uisuväljaku

► Pirita spordikeskusesse on uisusõbrad oodatud uisutama iga päev kella 10-22. Spordikeskuse liuväli asub Pirita jõe kaldal tervisespordimaja kõrval (Rummu tee 3). Liuvälja kassa ja uisulaenus asuvad samas majas. Tund liuväljal maksab 2,50 eurot ja uisulaenus 4 eurot. Eelkooliealised lapsed, õpilased, üliõpilased ja pensionärid saavad uiske laenutada 2,50 euroga, vajalik isikut tõendav dokument. Hokit liuväljal mängida ei saa. Info tel 600 8333 kella 8-22 ja <http://piritaspordikeskus.ee/>

Terviseloeng rinnavähi taastusravist

► Keskraamatukogus (Estonia pst 8) esineb 3. detsembril kell 17.30 füsio- ja lümfiteerapeut Reio Vilipuu terviseloenguga «Rinnavähk ja patsienti toetav taastusravi». Vilipuu annab ülevaate rinnavähist ja selle ravist, räägib füsioterapiast enne ja pärast lõikust, armiteerapiast, võimalikest komplikatsioonidest ning hilisematest abivahenditest. Tursekeskus OÜ asutaja Reio Vilipuu töötab füsio- ja lümfiteerapeutina Reio Vilipuu taastusravikliinikus ja Doc-ratese Cancer Centeris Helsingis.

Sõjaeelne mood ajaloomuuseumis

► Näitusega «Moejoon: pidulik rõivamood 1920-1940» kaasneval teemaõhtul 6. detsembril kell 17 räägib folklorist Marju Kõivupuu Suurgildi hoones (Pikk 17) sõjaeelse ajastu moest ja kommetest. Näitus põhineb peamiselt ajaloomuuseumi tekstiilikogul ja tutvustab jõukama linnanaise rõivastust tema elu tähtsündmustel. Maailma moemetropolid oli tol perioodil vallutanud art déco. Omariiklusega kasvanud jõukus aitas daamid rõivastuda moodsalt, kanda hea lõikega ja kvaliteetset kangast riideid. Registreeru <https://www.ajaloomuuseum.ee/kulastamine/uritused/teemaõhtu-naitusel-moejoon-pidulik-roiva-mood-1920-1940-moed-ja-kombed>

HELLE KALDA: Omal ajal anti teed kiiresti ja mõtlematult eraomandis

► Tallinna linn on seisnud nii mõnigi kord olukorra ees, kus liinibuss peab sõitma ja ümbruskonna elanikud koju saama, aga vahepeal on eratee, mille omanik nõuab selle kasutamise eest tasu või ei luba inimestel sealtkaudu liikuda. Pealinn küsis, kuidas sellist olukorda vältida.

Tänapäeval annab arendaja linnale teed tasuta üle

Tallinna linnavaarameti osakonnajuhataja Alo Brandt

Kui kohaliku omavalitsuse ja eraarendaja vahel õigel ajal teede linnale üleandmise kohta kokkuleppeid ei sõlmitud, tuleb hiljem linnal tee omanikult välja osta. Küsimus on selles, kuidas seda suurte kohtuvaidlusteta ja odavamalt teha. Selle aasta 1. juulist kehtib kinnisasjade avalikes huvides omandamise seadus. Esialgu on vara öelda, kas see teeb teede ülevõtmise kohalikele omavalitsustele lihtsamaks. Eraarendajale tuleb neil maksta igal juhul. Teede üle käivate vaidluste algpõhjuseks on sageli 1990ndate keskelt pärinevad detailplaneeringud. Vähemalt 2003. a nähti juba eelnevalt lepingutega ette, kuidas teedega toimitakse, ning nende teede ja detailplaneeringutega vaidlusi ei ole. Nüüd ehitab arendaja avalikuks kasutuseks mõeldud teed ja tänavad valmis ja annab need hiljem linnale sama hästi kui tasuta üle.

Omavalitsustel on eraomanike vastu hoovad olemas

Advokaadibüroo Sirel & Partners vandeadvokaat Kristo Kallas

Planeerimisseadus ütleb väga selgelt, et avalikes huvides kasutatavate teede ja trasside väljaehitamised ja üleandmised tuleb kohalikel omavalitsustel ja eraarendajatel omavahel eelnevalt kokku leppida ja selle kohta lepingud sõlmida. Kohalikul omavalitsusel on aga hoovad olemas ka selleks puhuks, kui vastavaid lepinguid õigel ajal ei sõlmitud. Kinnistut, millel asub tee, on võimalik avalikes huvides sundvõõrandada või sellele sundvaldus seada. Sel juhul tuleb aga kinnistu koos teega eraomanikule õiglase tasu eest hüvitada. Küsimus on nüüd selles, kes ja kuidas hindab ning milline on tee õiglane väärtus. Sundvõõrandamise lihtsamaks tegemiseks kohalikele omavalitsustele oleksin ma ettevaatlik.

Sundvõõrandamisega tuleks alustada kohe, mitte probleemi ilmnedes

Mustamäe linnaosa endine vanem Helle Kalda

Omal ajal anti teid kiirustades ja mõtlematult eraomandisse. Kui neid teid on nüüd vaja avalikes huvides kasutamiseks, peab linn need loomulikult välja ostma. Praegu saab uute arenduste puhul teede omaniku(d) juba planeeringuprotsessis paika panna ja siis ei ole vaja neid välja osta. Detailplaneeringuid tuleks ka paremini avalikustada ja näha alati ette järgmisi samme. Kui aga ikkagi on teed vaja sundvõõrandada, tuleb sellega alustada kohe probleemi ilmnedes, mitte oodata, kuni olakse fakti ees, et muud moodi ei saa. Ma ei usu, et erakätes oleva tee või muu vara sundvõõrandamist saaks lihtsustada. Me ei saa minna eraomandit ära võtma sundvõõrandamisega, see meenutaks üht eelmist riigikorda.

Hea tahte korral annab konflikte ära hoida

Ettevõtja ja kinnisvaraarendaja Urmas Sõõrumaa

Teede ja tänavatega seotu on kõik kokkuleppe küsimus. Üldiselt määrab kohalik omavalitsus juba detailplaneeringu protsessis ära, millised teed jäävad tal- ja kellel on õigus neid kasutada. Siis ei ole hiljem mingeid küsimusi ja probleeme. Kohalikul omavalitsusel on alati suur võimalus planeeringute kaudu asi korda seada. Üksikuid konflikte kohti võib ette tulla, aga ma arvan, et neid on võimalik lahendada, kui inimestel on head tahet. Raske öelda, kas teede munitsipaalomandisse võtmine võiks lihtsam olla. Selles on omad ohud.

Nädal loomaaias

Kaheaastaseks saanud jääkaru Aron maiustas sünnipäeval lõhega

► Loomaiaia läänvärava väljapääsu juures meenepoe vastas on avatud näitus mereprügist.

Lumisel esmaspäeval sai jääkaru-mürakas Aron kaheaastaseks. Tema vaderid aktsiaseltsist Admiral Markets töid sel puhul jääkarudele maitsvaid lõhekalu. Lisaks said karud uusi põnevaid mänguasju, millega müramist jätkus mitmeks päevaks. Külma kaanetas loomaiaia linnutiigid ja Kanada lagled proovisid jää vastupidavuse kohe ka järele – neid enam kui viiekiloseid hanelisi kandis esimene jää küll.

Aron teeb jääkülmas trenni ja üritab õhku täis palli vee alla suruda.

Valge- ja must-toonekured kolisid linnutiikidelt talvemajakesse. Kured saavad päevaajal veel oma aedikutes jalutada, kuid ööd veedavad nemadki soojades majakeses.

Kesknädalal uinutati Przevalski hobune Nana, et hoolitseda tema kapjade eest. Pulmaajal liigselt hoogu läinud Taga-Kaspia uriaaliäär ja kolm noort jäärahakatist eraldati ülejäänud karjast, et uttedele veidi hõlpu anda. Alpinaariumi kitslastel käib rutiinne nügiliste tõrje.

Jaapani makaakide, surikaatide ja Amuuri leopardi avalik toitmine toi-

mut igal pühapäeval detsembrini.

Kõledal ja tuulisel novembrilõp rastleunal kostub loomaiaias jalakõrva Amuuri leopardi Alexei urahmõirgeid, Amuuri tiiger Pootsmarullib piki aedikuäärt, väsimatu jähjõmm Aron aga teeb jääkülmas trenni üritab õhku täis palli vee alla suruda.

Loomaiaia läänvärava väljapääsu juures meenepoe vastas pandi näitus mereprügist. Seda vaadates meenutatakse, et teeme iga päev suseid, mis mõjutavad nii meid kui meid ümbritsevat.